

ZÁPIS: IGLO WG HE – Vysokoškolské vzdělávání a mobility, spolupráce EU a UK

Datum:	12. dubna 2021
Místo konání:	online
Zapsal/a:	Bára Sobotková, junior konzultant pro vzdělávání

1

Turingovo schéma

Vivienne Stern (asociace univerzit UUKi) prezentovala cíle a aktuální podobu [Turingova schématu](#). Na úvod zdůraznila, že UUKi prosazovala setrvání Spojeného království Velké Británie a Severního Irska (UK) v programu *Erasmus+*, ale bohužel musí akceptovat rozhodnutí vlády programu se nadále neúčastnit. Dále upozornila, že *Turingovo schéma* není a nemá být obdobou Erasmu, ale stipendijním programem UK. V reakci na to ohlásil v březnu Wales vlastní výměnný program, irská vláda zase oznámila, že chce financovat účast studentů ze Severního Irska v Erasmu.

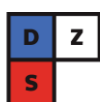
Momentálně se nacházíme v **přechodném období**, kdy ještě pokračují projekty a mobility schválené v rámci předchozího programového období Erasmu (2014–2020). S ohledem na pandemii Evropská komise přechodné období prodloužila až do roku 2023. V novém programovém období (2021–2027) už se však bude moct UK zapojovat do Erasmu pouze jako neasociovaná partnerská země.

Na *Turingovo schéma* je alokovan **rozpočet ve výši 110 milionů liber**, z něž by měly být podpořeny studijní mobility a pracovní stáže **35 tisíců studentů**. Stern vysvětlila, že ačkoli byl rozpočet stanoven jen na rok, neznamená to, že program nebude dál pokračovat – v UK se jedná o běžný způsob financování. *Turingovo schéma* bude podporovat pouze vyjíždějící mobility, dalšími nevýhodami jsou absence zaměstnaneckých mobilit a strategických partnerství.

Program chce mít **globální rozměr** a umožnit svým studentům studovat kdekoli na světě, nebudou proto určeny žádné geografické preference. Pobyty budou trvat **od 1 do 12 měsíců** v období od září 2021 do srpna 2022. Stipendium bude dostupné všem studentům registrovaným na univerzitách v UK (i v zámořských teritoriích), národnost nebude hrát roli. Účastnit se mohou studenti full-time i part-time studia i čerství absolventi. Schéma bude také **podporovat účast studentů ze znevýhodněných a pod-reprezentovaných skupin**, např. prostřednictvím vyšších příspěvků na dopravu.

Výměny budou domlouvány na interinstitucionální úrovni a mohou být založeny na promíjení poplatku (školného) zahraničním studentům. Instituce obdrží granty na pokrytí nákladů na živobytí pro své studenty. Výše grantů budou stanoveny podle toho, zda studenti vyjíždějí na krátkodobou (4–8 týdnů) nebo dlouhodobou (více než 8 týdnů) mobilitu. Cílové země budou navíc rozděleny do tří skupin podle relativní výše nákladů na živobytí. Znevýhodnění studenti dostanou vyšší příspěvky na živobytí a budou mít také nárok na uhrazení (části) dopravy, s vyššími příspěvky se počítá i pro studenty se speciálními vzdělávacími potřebami. Pokryty budou také nutné výdaje (víza, pasy či zdravotní pojištění).

Dále Stern zmínila **imigrační pravidla pro přijíždějící studenty** a upozornila na nový bodový systém UK platný od 1. ledna 2021. Pro „turistické pobyty“ do 90 dní nejsou víza vyžadována, v případě delších pobytů záleží na tom, zda přesahují 6 měsíců, nebo ne. Na pobyty kratší 6 měsíců se studenti budou

hlásit v rámci „Visitor Route“ a občané EU a Švýcarska nebudou potřebovat víza, pouze e-pas. Studenti vydávající se na pobyt delší než 6 měsíců se budou hlásit v rámci „Student Route“. Tohle není definitivní nastavení – o konkrétních podmínkách probíhají nyní jednání s vládou. Stejně tak není dosud jasné, jaká pravidla budou pro studenty přijíždějící do UK na pracovní stáž v rozmezí 2–11 měsíců (momentální řešení je hlásit se prostřednictvím „Tier 5 Temporary Work Route“). Také o tomto momentálně UUKI jedná s vládou.

Mezinárodní vzdělávací výměnný program pro Wales

Catherine Marston (Welsh HE Board in Brussels) představila mezinárodní výměnný program pro Wales, který [vyhlásila velšská vláda 21. března](#). Program je v rané fázi příprav, zatím nemá ani webovou stránku (očekává se začátkem května). Už teď ale tvůrci programu vědí, že chtějí zachovat **reciprocitu mobility**, zahrnout **všechny sektory vzdělávání** a podporovat **strategická partnerství**. Právě tyto aspekty Wales postrádá v *Turingově schématu*.

Program bude trvat od roku 2022 do roku 2026 s rozpočtem **65 milionů liber**. Koordinovat jej bude *Univerzita Cardiff* společně s ustanoveným poradním výborem. Program bude financovat studijní mobility i pracovní stáže vyjíždějících studentů a zaměstnanců, počítá také s podporou pro přijíždějící mobility – na ty by mělo být vyhrazeno až 30 % rozpočtu. Celkově by chtěl Wales podpořit **15 tisíc vyjíždějících** účastníků a přivítat **10 tisíc přijíždějících** zájemců ze zahraničí. Vítání budou studenti, lektoři, akademičtí i neakademičtí pracovníci ze všech oblastí od školního vzdělávání přes odborné a vysokoškolské až po oblast mládeže.

Stejně jako *Turingovo schéma* chce výrazněji podpořit znevýhodněné studenty a mít globální dosah – prioritně se ovšem zaměří na evropské země, s nimiž mají velšské instituce nejvíce vazeb. Právě podpora pokračování stávajících partnerství, včetně některých výzkumných aktivit, je jednou z priorit programu. Hlavním úkolem následujících týdnů je detailní vypracování programu, vítána bude také zpětná vazba od partnerů z Walesu i ze zahraničí. Velšské organizace by se mohly hlásit do programu ke konci roku 2021, programové aktivity by pak začínaly v akademickém roce 2022/2023.

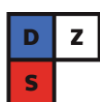
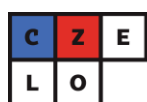
Na závěr Marston připomněla, že velšský program bude jen jednou z možností spolupráce – ještě nějakou dobu budou pokračovat aktivity zahájené v minulém období Erasmusu a v novém programovém období bude možná spolupráce s UK coby partnerskou zemí. Velšské instituce budou, stejně jako všechny další v UK, zároveň moci využívat také *Turingova schématu*.

Mezinárodní spolupráce v rámci programu Erasmus+

Claire Herrmann (GŘ EAC) představila možné formy spolupráce UK a EU v rámci programu *Erasmus+*.

UK se nadále může zapojovat do **Erasmus Mundus Joint Masters** (EMJM). Podmínky se v novém období téměř nemění, integrované magisterské studijní programy budou i nadále nabízeny mezinárodními konsorciemi tvořenými institucemi minimálně ze 3 různých zemí, z nichž alespoň 2 musí být členskými státy EU nebo neasociovanými třetími zeměmi. UK může být partnerem i žadatelem.

Novou aktivitou podporující tvorbu vysoce kvalitních magisterských studijních programů je **Erasmus Mundus Design Measures** (EMDM). Stejně jako u EMJM se konsorcia musí skládat alespoň ze 3 vysokoškolských institucí z různých zemí, z nichž alespoň 2 musí být členskými státy EU nebo neasociovanými třetími zeměmi. Délka trvání projektů byla stanovena na 15 měsíců s fixním jednorázovým příspěvkem 55 tisíc eur. Návrhy mohou opět podávat instituce z celého světa.

Programové země mohou nově využít až **20 % rozpočtu projektů mobility** (KA103) na vysílání studentů či zaměstnanců do neasociovaných zemí. Vzhledem k tomu, že zde nyní spadá i UK, je to cesta, jak nadále umožnit mobility do UK. Herrmann ale vzápětí upozornila, že jde především o to, aby evropské univerzity spolupracovaly s různými zeměmi. Je tedy doporučeno nezaměřovat se jen na instituce z UK, ale snažit se o co nejširší geografický záběr. Totéž platí pro odborné vzdělávání a přípravu.

Instituce z UK se mohou zapojovat také do **partnerství v rámci KA2** – neasociovaným zemím jsou otevřena *Strategická partnerství (Cooperation Partnerships)*, částečně *online platformy* (např. *EPALE*), *Centra excellence (Centres of Vocational Excellence)* a *Aliance pro inovace (Alliances for Innovation)*.

Instituce z celého světa se dále mohou hlásit do aktivit **Jean Monnet** zaměřených na evropská studia.

Q&A

Q: Plánuje velšský program promíjet školné příjíždějícím studentům?

Catherine Marston: Detaily jsou momentálně v řešení, probíhají diskuze také s partnerskými zahraničními univerzitami. S finanční podporou pro příjíždějící mobility se každopádně počítá, v plánu je vyčlenit na ni až 30 % rozpočtu.

Q: Plánuje Turingův program (podobně jako velšský) finančně podporovat příjíždějící mobility?

Vivienne Stern: Turingovo schéma příjíždějící mobility nepodporuje, ale očekává se, že odpouštění studijních poplatků bude součástí meziinstitucionálních dohod. Odpuštění/snížení poplatků za studium je tedy možné, ale o cestovních a dalších příspěvcích je potřeba jednat s vlastními vládami a řešit to na národní úrovni. Další způsob, jak odstranit finanční bariéry, jsou národní stipendia, která některé země studentům poskytují. Existují také interinstitucionální mobility financované samotnými institucemi.

Q: Jaký vliv bude mít Brexit na financování pilotních nebo nových aliancí Evropských univerzit, které mají mezi členy instituce z UK?

Claire Herrmann: Na to je zatím těžké odpovědět, jelikož právě probíhá střednědobé hodnocení pilotních aliancí. Uvidí se tedy, jak hodnocení dopadne – jasno by mohlo být v září tohoto roku.

Q: EK chce, aby vysokoškolské instituce co nejvíce diverzifikovaly zmíněných 20 % rozpočtu, jež mohou využít pro mezinárodní mobilitu do různých zemí. Jakým způsobem bude tento požadavek monitorovat?

CH: S monitoringem není problém, jelikož EK má informace od národních agentur v členských zemích. Zatím se neplánují žádná nařízení nebo předepsaná pravidla – uvidí se podle toho, jak to bude fungovat. Kdyby se ukázalo, že jsou striktní pravidla potřeba, přidaly by se v budoucnu do Programového průvodce.

Q: Budou aktivity/sítě Jean Monnet v ostatních oblastech vzdělávání otevřeny partnerským zemím?

CH: Prozatím se otevření partnerským zemím vztahuje pouze na vysokoškolské vzdělávání. Ostatní oblasti vzdělávání zůstávají prozatím limitované na programové země, jelikož je to nová aktivita.

Q: Je v rámci jednoho či druhého programu vyčleněn rozpočet na evropské a mimoevropské mobility?

VS: Schéma je založeno na přístupu „bottom-up“ a na poptávce institucí, nebudou tedy žádné preference – instituce a studenti budou sami rozhodovat, kam chtějí vycestovat. Zároveň bude schéma monitorováno, abychom měli přehled. Vzhledem k jazykovému deficitu v UK budeme apelovat na vládu, aby motivovala studenty k volbě takových zemí, kde mohou rozvíjet/získat druhý jazyk.

CM: Ani ve velšském programu nebudou limity pro evropské a neevropské destinace.

